

Annex 3. Aula d'acollida

Contextualització

L'objectiu principal de l'aula és l'acollida de l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'aprenentatge de la llengua vehicular, el català, tal i com estableix el nostre projecte educatiu, com també l'acollida pel que fa als aspectes de caràcter pedagògic i d'integració social i cultural. Per tant, l'alumnat nouvingut ha d'assolir el nivell competencial de llengua catalana que li permeti seguir els aprenentatges curriculars i també que superi les dificultats del procés migratori i s'integri plenament .

Objectius específics:

- 1) Consolidar la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe .
- 2) Fomentar l'educació intercultural , basada en la igualtat , la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures , en un marc de diàleg i convivència.
- 3) Promoure i crear les condicions per garantir la igualtat d'oportunitats .

L'aula d'acollida no és només un espai físic, sinó un marc de referència i un entorn de treball obert dins del centre educatiu que facilita l'atenció immediata més adequada a l'alumnat nouvingut i que ajuda el professorat davant dels nous reptes educatius.

Per a l'articulació i funcionament de l'aula d'acollida cal el desplegament d'un conjunt d'estratègies que el mateix centre gestiona amb certa autonomia:

- Nomenament de tutors /es d'acollida
- La gestió del temps curricular de l'alumnat per a l'aprenentatge de la llengua, vetllant sempre per tal que aquest procés no interfereixi en aquelles matèries que faciliten el procés de socialització de l'alumne/a.
- L'establiment de pautes pel professorat de les diferents àrees que permetin reforçar el procés d'enriquiment lingüístic i cultural.
- L'avaluació inicial permetrà el disseny de programacions adaptades i també dels Plans Individuals (PIS).
- El seguiment dels alumnes i l'acció tutorial que garanteixi la coordinació amb l'equip docent .
- La coordinació amb la família i amb els serveis externs que permetin establir lligams de col·laboració.
- La coordinació de tots els docents implicats.



L'alumnat que assisteix a l'aula d'acollida i que rep suport a l'aula de grup classe ha d'assolir un nivell bàsic de comprensió i expressió en llengua catalana (oral i escrita) en el nivell A2 segons el Marc Europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

En aquest nivell A2, l'alumnat pot comprendre oralment frases i expressions senzilles relacionades amb temes quotidians. Pot interactuar de manera senzilla en els intercanvis socials més habituals a l'aula. Pot trobar informació específica i previsible en documents senzills escrits relacionats amb el seu entorn acadèmic i social. Pot escriure notes i missatges curts. La finalitat és poder seguir al sistema educatiu català amb més garanties d'èxit.

El professorat d'acollida de l'institut Eduard Fontserè centra el seu treball en poder fer competent l'alumnat nouvingut en aquest nivell de llengua.

Organització dels grups i horaris

Es preveu una atenció individualitzada de l'alumnat a l'aula d'acollida, revisant periòdicament el nombre d'alumnes i hores d'assistència a l'aula segons les necessitats que presenta cadascú i segons els recursos que disposa el centre.

La intervenció educativa es produeix dins de la pròpia aula d'acollida i també fent suport dins de diferents grups classe de nivell. El professorat d'acollida fa la seva intervenció al grup classe a hores de la matèria de llengua catalana i a d'altres matèries, sobretot quan hi ha un sol professor a l'aula i també tenint en compte les necessitats de cada grup. És a dir, del nombre de nouvinguts i del grau de coneixement de la llengua catalana.

Els horaris d'assistència a l'aula d'acollida es combinen amb els d'assistència a l'aula ordinària, sempre tenint en compte les necessitats lingüístiques de l'alumnat. Les hores que assisteixen a l'aula realitzen un aprenentatge més intensiu de la llengua, sobretot pel que fa a la comunicació oral: dimensió d'expressió, de comprensió i d'interacció orals.

D'altra banda, es garanteix el procés de socialització de l'alumne/a, i s'evita així l'exclusió, amb la seva assistència a l'aula de grup de nivell en hores de tutoria, música, visual i plàstica, anglès, llengua castellana, educació física i en alguns casos, en variables, optatives i d'altres més pràctiques i tecnològiques.

L'aula d'acollida té una dotació de professorat d'una jornada sencera i de dues mitges.

Els tutors/es d'aula d'acollida, juntament amb la direcció del centre valoren el nombre d'hores que cada alumne assistirà a l'aula i la incidència o afectació sobre les diferents matèries.

Estratègies i metodologies aplicades

L'alumnat d'acollida és un grup obert. Aquesta incorporació progressiva al llarg del curs no dificulta l'aprenentatge de l'alumnat. El procés d'acollida, la incorporació al centre i a l'aula, es fa de forma personalitzada amb una metodologia d'inclusivitat i una diversificació dels recursos del centre. La metodologia de l'aula d'acollida preveu l'ensenyament del català com a segona llengua, realitzant també suport a altres matèries tot i proporcionant als alumnes i al professorat estratègies per a la seva comprensió i expressió. Des de l'aula d'acollida es vetlla per a la bona integració acadèmica i escolar de l'alumnat nouvingut.

Per atendre la diversitat de l'alumnat és necessari estimular aquelles metodologies que possibilitin un marc d'interrelacions (l'enfocament comunicatiu, l'enfocament socioafectiu i el treball cooperatiu i de diferents agrupaments) amb la finalitat entre altres coses, d'aconseguir una millora de l'autoestima de l'alumnat i una actitud activa cap a l'aprenentatge tot afavorint la cohesió social.

Aquesta intervenció metodològica facilita la distribució a l'aula de l'alumnat de forma flexible, amb la possibilitat de fer petits grups de treball. La disposició en grups de 4 alumnes, per parelles , grups de treball cooperatiu, el treball per projectes i les docències compartides a la majoria de les matèries són un actiu per la tasca d'ensenyament i aprenentatge. Tant a l'aula d'acollida com a la del grup classe , el professorat d'acollida fa un seguiment de tutoria, d'ensenyament i d'observació dels aprenentatges. Així doncs , es millora la cohesió social i la interculturalitat i es facilita l'aprenentatge de la llengua (immersió lingüística)

La tasca de coordinació que es fa des dels equips educatius és significativa. Es posen en comú els continguts clau i les estructures comunicatives que es corresponen a les unitats didàctiques programades. Així, transversalment des de cada matèria aconseguim agilitzar el procés d'adquisició de la llengua. A més, des d'acollida s'assessora el professorat proporcionant ,materials , dossiers ,webs i estratègies personalitzades a cada alumne/a per l'adquisició dels continguts de cada matèria.

La tasca d'assessorament al professorat de les diferents matèries i als tutors/es pel tractament de l'alumnat nouvingut es recull en un document que es presenta a principi de curs. Són uns sèrie de consells orientadors distribuïts en diferents apartats:

- Els recursos materials a utilitzar .
- Les metodologies que ajuden a l'alumnat nouvingut dins de l'aula del seu grup de nivell.
- Les ajudes i suports durant les activitats.
- La distribució i organització a l'aula.
- Dels deures i l'agenda.



- L'avaluació
- La gestió de les emocions

A partir de l'avaluació inicial es fa una detecció de necessitats i un diagnòstic que permetrà derivar l'alumnat, si es considera necessari, cap als diferents recursos pedagògics i humans de què disposa el centre: la mestra terapèutica, l'orientador, els TIS (tècnics integradors socials), l'EAP, la comissió de la diversitat, comissió social, vetlladors/es, programes de diversificació curricular... Es treballa amb direcció i molt estretament amb coordinació pedagògica. Paral·lelament a aquesta tasca del professorat d'acollida, cal destacar la intervenció que es fa des del departament d'orientació per a aquells alumnes nouvinguts que presenten necessitats educatives especials. I també destaca la col·laboració i coordinació dels tutor/es de l'aula d'acollida amb la persona responsable de l'EAP i amb l'assessora LIC, amb la qual es mantenen reunions periòdiques de traspàs d'informació del funcionament de l'aula i també d'assessorament de materials, recursos i estratègies organitzatives i metodològiques.

Tot l'alumnat d'acollida tindrà un pla de suport individual (PI). Aquests plans individualitzats, vetllen perquè l'organització del centre, faciliti un espai i un temps perquè tot el professorat que intervé amb l'alumnat nouvingut es pugui coordinar a l'hora de dissenyar un pla personalitzat per cada alumne/a d'aula d'acollida.

S'han de consensuar i seleccionar les competències, els objectius, els continguts i les eines i els criteris d'avaluació, i assegurar així, la coherència en tot el procés d'ensenyament – aprenentatge. Garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització.

Els materials i les activitats programades són adequats i flexibles, adaptats a l'alumnat per assolir els objectius seguint el seu ritme d'aprenentatge.

Les activitats per l'alumnat es dissenyen tenint en compte:

- els coneixements previs
- el ritme d'aprenentatge
- l'autonomia (la necessitat de rebre molta o poca informació i suport a l'hora de dur a terme una tasca)
- les habilitats d'aprenentatge (el domini de mètodes i tècniques d'estudi i d'estratègies generals de resolució)
- La modalitat d'interacció que té l'alumne/a a l'hora d'establir relacions de treballs (participatiu, cooperatiu, solitari...)
- Les diferents possibilitats d'agrupament dels alumnes.

Altres estratègies metodològiques:

- mantenir una actitud càlida i afectuosa cap a l'alumne
- donar un referents clars: horaris, pautes, normes...
- ajudar-los a situar en l'espai i en el temps
- fer una valoració diagnòstica i una detecció ajustada de necessitats
- parlar a poc a poc i amb frases ben estructurades
- parlar directament a l'alumne/a per tal que capti el nostre interès malgrat que ell/a no ens pugui entendre
- repetir les explicacions sempre que sigui necessari
- aportar-li la informació amb el suport d'altres llenguatges
- activar estratègies conversacionals i correctives i afavorir-ne la seva participació

Cal destacar que és important la recerca d'informació a Internet: de pàgines Web relatives al medi físic i a la localització d'informació de diferents països. També ho és per treballar amb tot el material que el departament d'ensenyament té per a l'alumnat nouvingut: Galí - Vincles - Edu 365 - J CLIC Muts de Mots - Diccionaris il·lustrats: Català –Urdú / Xinès / Àrab...

Des de cada matèria s'ha de tenir material de suport informàtic

L'alumnat de l'aula forma part dels grups online de Classroom d'acollida. Un per cada grup de nivell. Hi ha penjats els materials i activitats complementaris en funció de les necessitats de l'alumnat.

Les unitats didàctiques

Les 6 unitats didàctiques d'acollida són programades per competències. El detall es pot consultar al document de la programació general d'acollida i a les unitats didàctiques.

A cada unitat didàctica hi ha especificats : objectius , continguts , activitats i la seva temporització , distribució a l'aula , materials , competències i els criteris i indicadors d'avaluació .

Unitat 1 - La identificació personal.

Unitat 2 - L' institut i les rutines quotidianes.



Unitat 3 –Les relacions familiars, l’habitatge i lloc de residència.

Unitat 4 –Domini de la llengua / Els estats anímics i la salut.

Unitat 5 –Menjar, beure i comprar.

Unitat 6 –Temps lliure, entreteniments, viatges i trasllats.

En aquestes unitats didàctiques hi ha distribuïdes diferents estratègies metodològiques:

- participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social dins de l’aula i del centre.
- converses per comprendre i per escriure textos, i també per reflexionar sobre els processos de comunicació en tota mena de situacions.
- ús de les diferents estratègies comunicatives que ajudin a l’adquisició, manteniment i finalització de les interaccions.
- comprensió i interpretació de les informacions més rellevants de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida quotidiana.
- comprensió de textos orals, escrits i audiovisuals de la vida acadèmica de l’alumnat.
- cerca del significat del lèxic desconegut a partir del context, analitzant la forma de les paraules o utilitzant diccionaris.
- explicació escrita i oral de la comprensió lectora.
- elaboració de textos augmentatius i narratius breus.
- adquisició i ús de vocabulari específic.
- valoració de l’adquisició de la competència comunicativa en més d’una llengua.
- efectuar intercanvis comunicatius amb parlants d’altres llengües com a font d’enriquiment personal.
- disposició per utilitzar el coneixement de les llengües, segons el domini diferent , en contextos reals i funcions diverses: intercanvis amb persones o en recerques d’informació en qualsevol dels formats possibles.

Espais , llibres i materials

L’aula d’acollida està situada al 2n pis (A24). És un espai gran i molt lluminós i disposa de taules llargues que es poden separar o agrupar en funció de les necessitats i de cadires molt còmodes . Una dotació d’ordinadors (15 aproximadament) per l’alumnat . Un ordinador i un canó projector . Dos armaris , una pissarra i dos taulers informatius.

L’aula A32 al 3r pis , té un ordinador i un canó projector , ordinadors i cadires de braç. En alguns moments fa d’aula d’acollida.

CREACIÓ D’UN FONS MATERIAL :

Tot tipus de material i les seves adaptacions . Llibres, vídeos i material informàtic referent a la lectoescriptura. Informació sobre altres cultures , llistats i reculls d’interès.



Diccionaris confeccionats pel professorat o per l'alumnat des de cada matèria del català a la seva llengua materna amb el vocabulari específic per comprendre el significat de les paraules i adquirir els continguts.

Materials d'acollida:

Atles

Planisferi: polític i físic

Mapes dels continents

Llibres de text:

Llibre Món 1-2 Editorial Santillana

Imatges i notícies de la premsa diària nacional.

Llengua Catalana Nivell II Indar 1 -2 .Dolors Badia. Edicions L'Àlber.1997

A punt. Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Comencem. Generalitat de Catalunya. (Departament d'ensenyament)

Hola. Editorial Eumo.

Vincles

La Nadia i en Li

Nexe. Editorial Casals .

Camí de Ronda. Editorial Àlber.

La Lupa. Editorial Àlber : treball de morfosintaxi .

Materials informàtics : Galí - Vincles - Edu 365 - J CLIC - Muts de Mots - Diccionaris il·lustrats: Català –Urdú / Xinès / Àrab... Internet: cerca d'informació de pàgines Web, relatives al medi físic i localització d'informació de diferents països.

Dossiers personalitzats adaptats al nivell de cada alumne.

Llibres de lectura: *Accents* , llibre per millorar la lectura en veu alta i comprensió lectora.

Altres llibres graduats de nivell elemental i mig: *La mestra*, *El mecànic*, *La Jenny*, Curs de català a l'Empordà..

Relació d'activitats específiques de l'aula d'acollida

És prioritari que l'alumne entengui i expressi les idees oralment i per escrit partint de vivències properes per facilitar la comprensió de la realitat en què es troba. Per aquest motiu, es programen activitats i sortides diverses que s'adaptin en funció del nostre alumnat.



L'alumnat nouvingut participa en totes les activitats del seu grup classe : tallers , sortides , colònies ... A banda, també realitza activitats i sortides per facilitar la seva integració ,de les que cal destacar-ne el treball previ a classe i el dossier d'activitats .

- Dinàmiques de grup al pati realitzades pels nostres alumnes Cicerones .
- Tallers de dol migratori. "En Trànsit"
- Participació a colònies d'estiu de Cultura Tretze. Aprenentatge de la llengua i socialització per alumnat nouvingut
- Oportunitat de fer tallers de català durant tot el curs a Cultura Tretze
- Participació al TEA (taller d'estudi assistit)
- Parelles lingüístiques (projectes Cicerone i Voluntaris per la llengua).
- Sortides anuals: El primer trimestre es fa un itinerari pel barri de La Florida, concretament per algunes de les entitats més relacionades amb les necessitats i les inquietuds dels nostres alumnes . El segon trimestre es fa una sortida al Mercat de la Florida que posa l'alumnat a comunicar-se en català davant de situacions reals de la vida quotidiana.

La realització de les activitats està vinculada a les directrius del departament pel que fa a les possible restriccions per la pandèmia de la Covid .